

Peter John Jonasson är
 den siste tråskomakaren i Grödsby
 socken. I Gasslunda by finns nio-
 liges tre föreder, som här upptäcktes
 av min fader, men de har för länge
 sedan slutat upp med att göra trå-
 der; det lärde mig inte, utan de åter-
 gick till jordbunket. Här Peter John
 kan hänvisa sig på sitt tråskomakeri
 i nästan en gitka, men blev intill på
 hans ytterliggörande sann föderingar på hittet.
 Han bebor seni 80 år tillbaka tillsam-
 mans med sin äldre bror, Gustavus,
 en liten urkele stugor på sitt rum ut
 hök mitt innan i en skog, d. o. h.
 "Tråskomakar" nu länge. Stugan
 ligger 10 mrd. väg från stora landstigni-

gen Väijo-Larsson, och endast
majra enkla gäng stiger ledes dit.
De båda bröderna, som är vekliga en-
störreigheter och mer än fördigna, ha all-
tid varit rörlammande och utvärdat alla
sysslor själva. Den äldre brödern, Gustav,
har tidigare vid flera tillfällen mit-
ttagen på hospital. Och enligt vad
ortsfolket visigen uppgiv, så har han
under de sista fem åren inte major
gäng mit framme vid landstugan.
~~Han är också mycket skrykt,~~
och brukar sälltid spända ut sjönum-
raj, när major kommer. Han är
enkelhetens stor myckets händig. Vid
underhållnads besök var han nysel-
satt med en lugn röd pris över åt sig.

Nämnde mannen Elias Larsson på Vih
har sedan en syster, som de båda
bröderna tillverkade åt sig. Sistern
bestod hundrataligast av tråd.

Peter Johan Jonsson är född
i Lilla Sandbro i Lyrido by socken och
har lärt sitt yrke av sin bröder till
sig. Han har mit handikapp men
har nu 15 år gammal. Fräskorna
saluför han om lördagarna på torget
i Väijo, dit han cyklar med sin trå-
skosnick nere i lördag under de sista
40 åren. Innan han skaffade cykel
gick han de 7 i 8 km. till staden.

Tidigare var han en rörelse
aldrig. För blickvindagen är tråskor
är emellertid numera myckest ringa.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Endast de äldre användes ej av träd-
kar, och omväntningen blev mindre
och mindre. I regel säljs det
jämför numera endast sitt pris i
torsdagar, på hösten ibland något
pås mer. Men det blir sämre och
sämre. Priset är nu 1.25 pr.kb. Tidi-
gare var priset 40 d 50 öre för stor
och 25 öre för barnträdkar. För till-
räckande har i medeltal 7 à 8 pr. om
dag nu, och när det var stor efterfrå-
gan ända upp till 10 à 15 pr., där-
till en del min barnträdkar, vil-
ket ju gick fortare än gärna. Nu till-
räckande har endast några pris i
rekord. Det är ingen idé för komord,
och han något störa lagar.

Den spärkig, på vilken han
var stod och arbetade, var, enligt vad
han uppgav, 3 à 4 år gammal. Men
för att härspridet efter Träskorna-
herriet är siktigt, så fördärva bänka-
de komma och hämta det för att
ha i båten hos honom, som fyllning
under halvann, när båten "butits
upp" och den gamla fyllningen
kastats på gödselstaken.

För att få tillfälle att ta några
fotografier, och få se honom arbeta, be-
ställde uppteknaren några par av honom,
och sätta på undan hem tillverkade
det enda parat. Det tog honom med
hans vanande arbetsstakt cirka tre tim-
mater.

5571

Fräskorn givs av al, som
helt är nu "lärhugget," d. v. s.
hugget i lörtiden. Det blir de bästa
fräskorna. Alen ligges med lört på
tills det är ungefär halvtört. Frä-
skor är al är lättare att bänka än dyl.
av t. ex. björk. Al blir bättre annat
vitan. Det är stor skillnad i tyngd
t. ex. mellan en ny fräsk och myggjorda
tröskor och en ny trossa d. o. Frä-
skorna är emellertid inte torkas i
alen, då sprickan de ej råna när
visterna. Därför är al torkas dock i
skölet i dess jämna värme.

Verktynnen, som Peters fahan
använder vid täcktotillverkningen
har han alltid gjort hos smeden

i Sandebot by i Lyngby. Numera
är det mellertid nästan omöjligt att
finna förrän verktyg, beroende på att
de nuvarande smederna, sönner till
dess gamla smeder, som ännu lever,
inte har varit vid att tillverka dy-
liknande verktyg. De lyckas inte alltid
med händudagen, det bli bräckor e-
j längst, vilket inte hindrar förr.

Till de nu underdeckande
festlättsa tråskornen, beräknade från en
Norrig, sajde Tåckomakaren av
en vaktman att den fästs på undan
 $\frac{1}{2}$ alns längd.

Nedan är ytan spänntades
sedan barken är på undan. Den
väl vid sidorna, och på överflächen

5571

gjordes en uttagning för hälén.

Särstw hälades den i
behandlade tröskylkem fast i en
uttagning på tröskytänkem - i det
ta fallit en obearbetad träståm
på fyra stödor - och en frispets-
ning ad skivytan på överidan be-
gynne med year.

Sedan borades häl för
den blivande hälén med d. o. k. na-
varen, och särstw häl för foten.
Längden på hället för foten mättes
omga flera ggr. från midt inti tået
skulle borras igenom el. det sprände
hänt vid varna bli för tunnt.

Utagningar för foten grävdes
sedan ut med d. o. k. "nö - el. nörscheder".

Detta plan är ej riktigt saker
på vilket om nu det riktiga varumärk.
Fröndlingen skall dels iil nu rör skeden,
eftersom han med vektlagd i pris se-
sker noterande nörlor i träd för att
utforma hilet för foten.

Höjden för visten mättes
med trumstickor.

Hålen arbetades ut med
håljärnt.

Med slättjärnt slättades
täckor invidigt.

Bredden för foten mättes
med en trästöka i änden på trumsticken

Med ytan spindades sedan
hålen ut hem, som därefter formades
till med ytan, där ligga ut och

spelades till.

Med egen signes seder ut
en uttagning på undersidan av tröskan
på klacken och hälften. Trampet
grades till.

Därefter vittog den s.k. slit-
unigen av väckarna. Den skedde
med en s.k. bandkniv och en
vadig kniv, "tröskkniv." Vid därt-
tungen sätte sig tröskkvarnen på
en stol. Kniv halsen hängde han
en tråbricka på och smör. Mellan
knäna häll han tröskan, som han
stödde mot tråbrickan på fötlet.

Med bandkniven gick han över hela
väckan och formade ut hälften på
undersidan. För att kevades ytterligare

5571

i spets, och en färgutsmyg ad hela
träskon begynne med bandkniven.

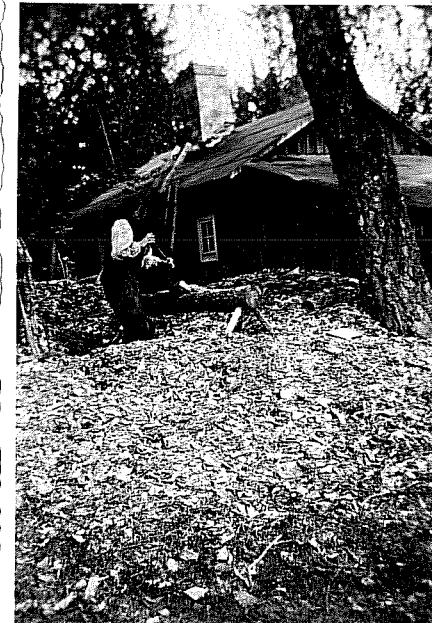
Sist markeras med träskeskivor
i stück sio enkelt mönster öva
vintern, . Därefter ställas träskorna
till torr, innan de saluförs.

11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

5571

ACC. N.R.

Landskap: SvealandHärad: NorrvidingeSocken: GödbyUppteckningsår: 1938Upptecknat av: KarlssonAdress: LundBerättat av: Peder John JonassonFödd år 1867 i Gödby

Fotografiet visar tän-
skomakaren Peder John
Jonasson vid sin tän-
skobänk utanför sin
stuga.

Skriv endast på denna sida!

5571

ACC. N.R.

Landskap: Småland

Härad: Norravidinge

Socken: Gåsby

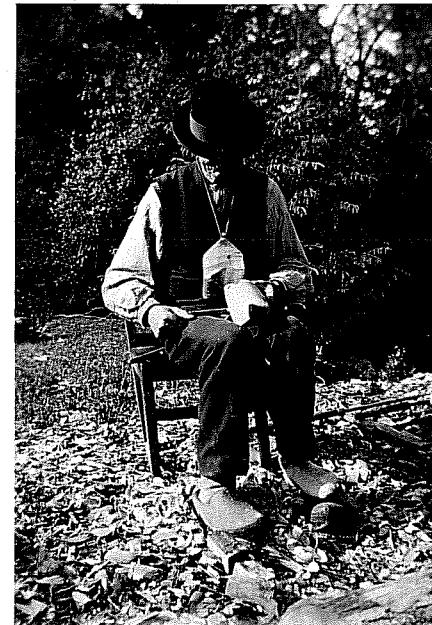
Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Knut Ekeroos

Adress: Lund

Berättat av: Per-Olof John Jonsson

Född år 1867 i Gåsby

Bilden visar tråskomt
karen vid "slitminigen"
av Trådkarna.

Skriv endast på denna sida!

Trio kom i båt
Peder John Jonsson
och hans fru
Anna

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5571

Landsk. Småland 14.
Hd. Norrvidinge
Sn. Gridsby
By etc. Softa

H.

Br.

L.

Djup

Diam.

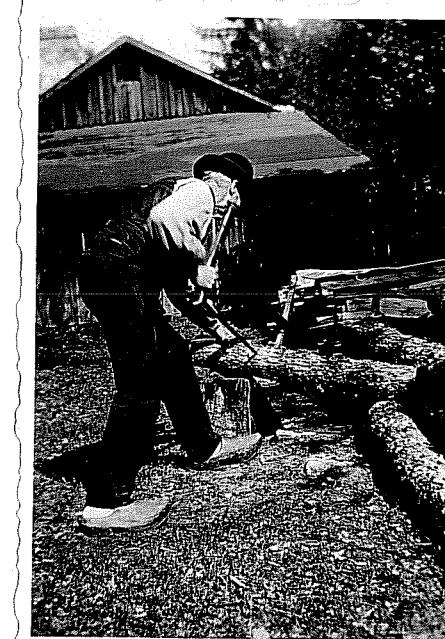
Ägare

(Adr.)

Fotogr. av *Brandt Larsson*
Teckn.

År 1938

Negativ

Ett o.-hi:

Häljörn

Nära

Rö- eller Rörsked

Slättjörn

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5571

Landsk. Småland 15.
Hd. Norrvidinge
Sn. Grönby
By etc. Tofta

H.

Br.

L.

Djup

Diam.

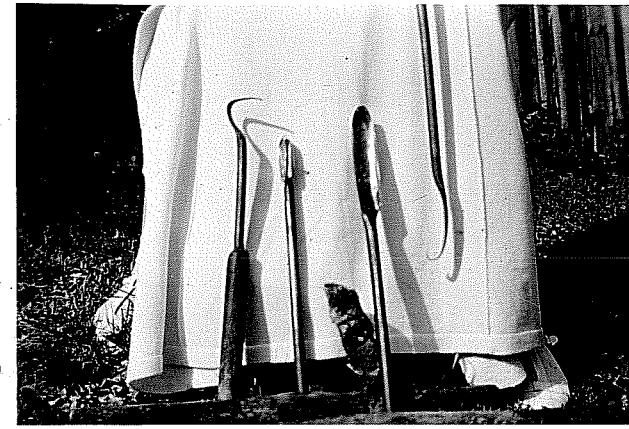
Ägare Peter John Jonsson

(Adr.) Tofta, Norrvärda

Fotogr. av Gunnar

År 1938

Negativ

5571
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Häljarn

H.

Br.

L. 46 cm.

Djup

Diam.

Ägare Peter Johnsson

(Adr.) Tofta, Norra Idala

Fotogr. Michael Biörner
Teckn. av

År 1938

Negativ

Landsk. Gårdsby 16
Hd. Norra Idala
Sn. Gårdsby
By etc. Tofta

5571

ACC. N.R.

Landskap: Småland

Härad: Norrvidinge

Socken: Gårdsby

Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Gunnar Skarne

Adress: Lund

Berättat av: Peter John Jonsson

Född år 1867 i Gårdsby

Skriv endast på denna sida!

5571
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Narare

Landsk. Småland 18
Hd. Norrvidinge
Sn. Gårdby
By etc. Tofta

H.

Br. 58 cm. över handtaget: mörk egg. 28 mm/av

L. 46 cm.

Djup

Diam.

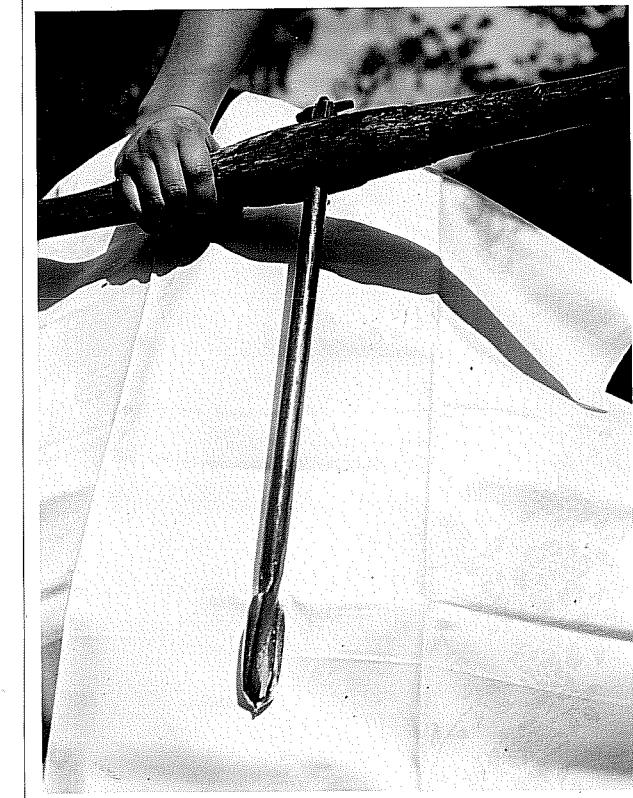
Ägare Peter John Jonsson

(Adr.) Tofta, Norrvärda

Fotogr. Michael Breivik
Teckn.

År 1938

Negativ

5571
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Rör el. virsked

H.

Br. 63 cm.

L. 45 cm.

Drap egg: 16 cm.

Diam.

Ägare Peter John Jonasson

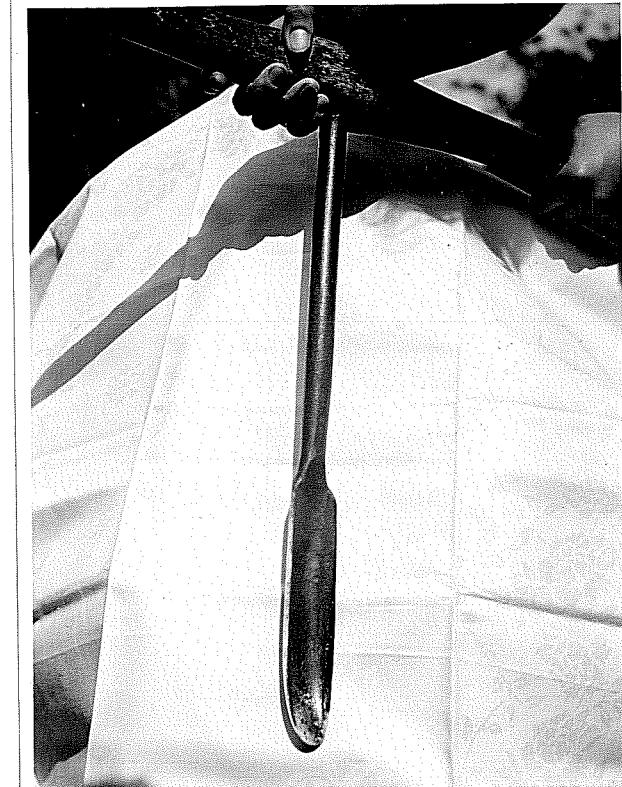
(Adr.) Tofta, Norra Idala

Fotogr. av Michael Brinell
Teckn.

År 1938

Negativ

Landsk. Småland 19
Hd. Norrvidinge
Sn. Gjidsby
By etc. Tofta

3571
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Slätjärn

H.

Br.

L. medskäft 86 cm.

~~Br~~ utm " 42 cm.

Diam. egg: 10 cm.

Ägare Peter Johnsson Jonasson

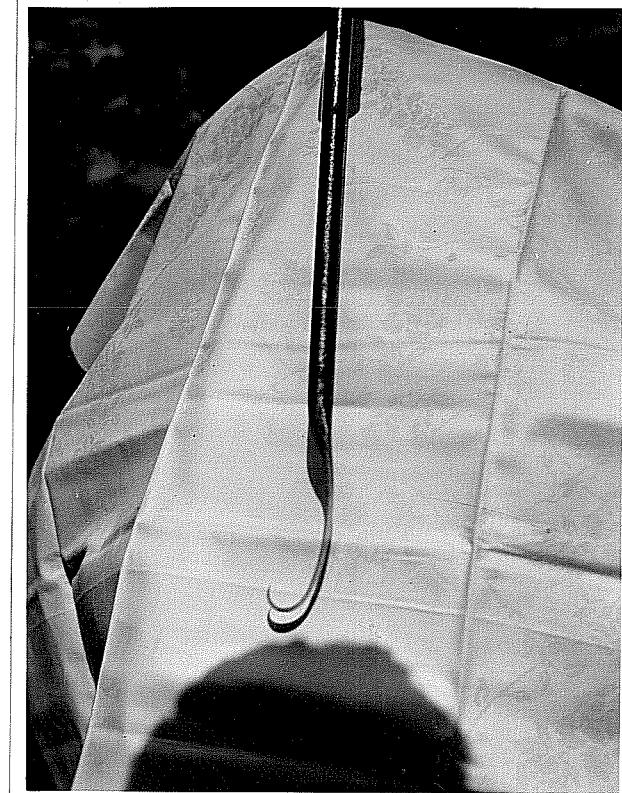
(Adr.) Tofta, Norgård

Fotogr. Michael Bremer
Teckn. av

År 1938

Negativ

Landsk. Småland 20
Hd. Norrvidinge
Sn. Gislöby
By etc. Tofta

Bandskiva

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5571

Landsk. Norrvidinge 81
Hd. Norrvidinge
Sn. Griidsby
By etc. Tofta

H.

Br.

L. 45 cm

Djup

Diam.

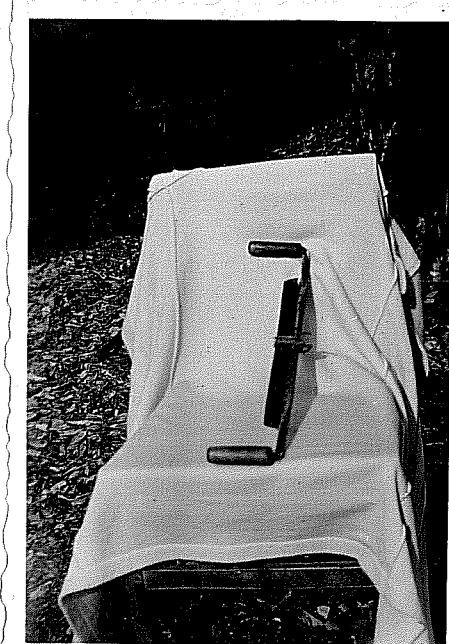
Ägare Pärle Johnsson

(Adr.) Tofta, Norrgård

Fotogr. Karin Wiktorin
Teckn. av

År 1938

Negativ

5561
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bandkniv

Landsk. Samland 22
Hd. Norrvidinge
Sn. Gislöv
By etc. Tofta

H.

Br. vid handtaget 8 cm.

L. 45 cm

Djup

Diam.

Ägare Peter Johan Jonasson

(Adr.) Tofta, Norrgårdar

Fotogr. av Sten. Michael Bremer
Teckn.

År 1958

Negativ

Fotografiet visar
kniven med boken
i en tröskilda, när
den ikke är i bruk.

5561
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fräskor

Landsk. Småland 23
Hd. Norrvidinge
Sn. Gårdsby
By etc. Tofte

H.

Br.

L.

Djup

Diam.

Ägare

(Adr.)

Fotogr. av Michael Breimer
Teckn.

År 1958

Negativ

